

ספטמבר 2025

הנגשת הסביבה הלימודית לתלמידים כבדי שמיעה/חירשים (כו"ח)

הליך הנגשת מבנים, תשתיות וסביבה עבור תלמיד/ה עם מוגבלות בשמיעה:

א. הורים רשאים לבצע **רישום מוקדם**, 15 חודשים לפני תחילת הלימודים במוסד החינוכי בפועל, עבור תלמיד/ה המבקש/ת הנגשה אקוסטית, כמפורט בחוזר המנכ"ל "[הקדמת הרישום לילדים עם צרכים מיוחדים](#)".

ב. **חובת הביצוע והתחזוקה היא על הרשות המקומית**. במקרים בהם הבעלות על המבנה הפיזי איננה של הרשות המקומית, יש לפנות אל אגף בינוי ותקצוב לבירור אם הבעלות עומדת בקריטריונים להחזר מימון ממשרד החינוך. משרד החינוך מתקצב השתתפות עד סך 30,000 ש"ח (מהם עד 5% ליועצים ועד 25% למערכת הגברה כיתתית) עבור הנגשת הגן/כיתה.

ג. רק תלמידים כבדי שמיעה/חירשים, שקיבלו הכרה במוגבלות על ידי מרכז חינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח של משרד החינוך, זכאים להשתתפות משה"ח במימון הנגשה אקוסטית.

ד. **ההורה/האפוטרופוס לתלמיד/ה עם מוגבלות בשמיעה**, המבקש התאמות נגישות **ימלא את טופס בקשת ההורים להנגשה פרטנית (טופס 1)** ויגישם לרשות המקומית/בעלות או למזכירות המוסד החינוכי, בצירוף המסמכים המעידים על אופי המוגבלות:

1. בדיקת שמיעה עדכנית

2. טופס 14 [המלצה על צרכים הנובעים מהמוגבלות](#) חתום על ידי קלינאית תקשורת מהמרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח.

המלצת הקלינאית מעידה על הזכאות ללמוד בכיתה מונגשת, היא אינה מחייבת הנגשת כיתה חדשה, ובלבד שקיימת כיתה מונגשת פנויה שאושרה כעומדת בתקן על ידי יועץ אקוסטי בחמש שנים האחרונות. הרשות המקומית/בעלות תוודא את תקינות מערכת ההגברה בכיתה הנ"ל באמצעות ספק המערכת, אם היא תקולה, חובת הרשות לתקנה/להחליפה. ניתן להגיש בקשה להשתתפות המשרד עבור בדיקת היועץ האקוסטי והוספת מערכת הגברה (המפתח לתקצוב יהיה יחסי עד 2.5% ליועצים ועד 25% למערכת הגברה כיתתית). הרשות המקומית/בעלות תוודא שבכל מוסדות החינוך ישנן מספר כיתות מונגשות כנדרש. את מספר הכיתות הנדרש יש לוודא על סמך בקשות הורים, מידע מבתי הספר ובהתייעצות עם המרכזים החינוכיים טיפוליים לתלמידי כו"ח. במידה שחסרות כיתות, הרשות המקומית/בעלות תזמן צוות מקצועי שיבדוק את מצב הכיתות שהונגשו בעבר ויתכנן התאמות נדרשות בכיתות אלו, או [בכיתות חדשות שייבחרו](#) (ראו נספח 1) יחד עם מנהלת ביה"ס.

הצוות שיבדוק את מצב הכיתות יכלול:

נציג הרשות המקומית/נציג הבעלות	מורשה נגישות השירות ו/או מתו"ס מטעם הרשות המקומית/בעלות	נציגות מהמרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח	נציג המוסד החינוכי	הורי התלמיד/ה והתלמיד/ה
✓	מורשה נגישות וגם יועץ אקוסטי	התייעצות לגבי מספר הכיתות הנדרש	✓	במידת האפשר

מדינת ישראל משרד החינוך

ה. **מערכת הגברה:** כאשר נדרשת **מערכת הגברה**, מעבר להתאמות אקוסטיות מבניות, ההמלצה על ההגברה ניתנת להורים בטופס 14א [המלצה על צרכים הנובעים מהמוגבלות](#), החתום על ידי קלינאית תקשורת מהמרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח.

ו. בסיום הסיוור יוציא מורשה נגישות של הרשות המקומית/בעלות דו"ח מפורט של ההתאמות הנדרשות עם העתק לכל משתתפי הסיוור, כולל למרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח. תכנון ההנגשה יעשה על ידי יועץ אקוסטי ובפיקוח מורשה נגישות השרות ו/או מתו"ס. הרשות המקומית/בעלות תעדכן את ההורה אודות התאמות הנגישות הנדרשות.

ז. **הגשת תיק בקשה:** הרשות המקומית/בעלות תפעל להגשת תיק בקשה להרשאה בהתאם לדרישות מנהל הפיתוח במשרד החינוך. לאחר קבלת הרשאה לביצוע ממנהל הפיתוח, הרשות המקומית/בעלות תבצע את ההתאמות האקוסטיות הנדרשות. **חובה לוודא שהתלמידים הזכאים לומדים/עתידיים ללמוד בשנה"ל הקרובה במוסד החינוכי. אין לבצע הנגשה באם התלמיד/ה עברה/ה למוסד אחר.**

ח. **שחרור הכספים:**

1. מורשה הנגישות יודא שלאחר סיום ההתאמות המבניות, הנדרשות להשגת הקריטריונים האקוסטיים, תבצע מדידה **בצירוף פלט ממכשירי הבדיקה, המתעד את מועד ביצוע הבדיקה והתוצאות בפועל של הבדיקה**, המוכיחה כי הכיתה עומדת בדרישות תקן ישראלי 2004 חלק 1.

2. מורשה הנגישות יחתום, **יחד עם מנהל/ת מוסד החינוך**, על סיום חלק זה בטופס בקשה לשחרור כספים ממנהל הפיתוח.

3. הרשות המקומית/בעלות תעביר את הטופס החתום **ואת פלט המדידה** אל המרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח, לחתימת קלינאית תקשורת על התקנת מערכת ההגברה.

4. הרשות המקומית/בעלות תעביר את הטפסים החתומים **עם פלט המדידה** ופירוט העבודות שבוצעו, לאגף הבינוי לשם שחרור הכספים.

ט. **שילוט:** לאחר סיום ההנגשה באחריות הרשות המקומית/בעלות לדאוג **לשילוט בכיתה**, המעיד על ביצוע התאמות אקוסטיות בכיתה זו, **כולל שנת ביצוע ההתאמות.**

התאמות אפשריות להנגשת הכיתה בהתאם להוראות התקן הישראלי 2004 חלק 1:

- **התקנת תקרה** אקוסטית ברמת ספיגת רעש של 0.85 NRC לפחות. על התקרה לכלול גופי תאורה בעוצמת הארה של 500 לוקס לפחות בכל חלל הכיתה וכן תאורת לוח שאינה מסנוורת.
- **החלפה למזגן שקט** המפיק רעש בעוצמה של עד 45dB למרחק של מ' אחד ממנו.
- **מערכת הגברה** בכתה כפי שיומלץ על ידי קלינאית/ת התקשורת.
- **אטימת חלונות פנימיים/פרצות** במעטפת באיטום המבודד רעש.
- **דלת** עם גומיות איטום סביבה וסף מגן מרעש בתחתית הדלת.
- **חיפוי קירות** במשטחים סופגי רעש.
- **רצפה רכה/גומיות** לרגלי הרהיטים.

מדינת ישראל משרד החינוך

התאמת טכנולוגיית ההגברה (תקציב מיועד עד 25% מתקציב השתתפות משה"ח):

- טכנולוגיית ההגברה נדרשת לשם השגת יחס אות/רעש מתאים לתלמידים עם מוגבלות שמיעה. קלינאית התקשורת מהמרכז החינוכי טיפולי לתלמידי כו"ח תמליץ, בהתייעצות עם התלמיד/ה וההורים, מהי טכנולוגיית ההגברה המתאימה לתלמיד/ה. קלינאית התקשורת תעביר להורים ולרשות/בעלות את המלצתה כולל מפרט רלוונטי.
- הרשות תרכוש את מערכת ההגברה המתאימה והיא תותקן רק לאחר חתימת מורשה הנגישות על סיום כנדרש של ההתאמות המבניות. מומלץ שהרשות המקומית/בעלות תזמן את נציג ספק מערכות ההגברה ואת קלינאית התקשורת לסיור משותף במוסד החינוך. הקלינאית תוודא שהמערכת פועלת כנדרש, תדריך יחד עם נציג ספק מערכות ההגברה את הצוות החינוכי כיצד להשתמש במערכת ותחתום על סיום ביצוע ההגשה.

לוחות הזמנים:

- הרשות המקומית/הבעלות תגבש את המלצותיה להנגשה אקוסטית לתלמיד הדורשת היתר בנייה בתוך 60 ימים (לפי תקנה 5(א)). לעניין התאמות אחרות - על הרשות המקומית/הבעלות לגבש המלצה בתוך 30 ימים (לפי תקנה 5(א)).
- כאשר אין צורך בהיתר בנייה: על בעל מוסד החינוך להתחיל בביצוע התאמות הנגישות או ברכישת העזרים הדרושים לתלמיד, לפי החלטת הממונה, בסמוך לזמן שנודע לו עליה, ולסיים את הביצוע לפי לוח זמנים שנכלל בתוכנית, וטרם יום תחילת שנת הלימודים.
- [המרכזים החינוכיים טיפוליים לתלמידי כו"ח](#) מלווים את תהליך ההנגשה האקוסטית כחלק מעבודתם במשרד החינוך. אי לכך, ניתן לזמנם, בתיאום מוקדם, אך ורק בזמן הלימודים ולא בחופשות.

בקשות לקבלת השתתפות המשרד בתקצוב ניתן להגיש [במערכת מב"ת לפיתוח](#).
באתר אגף הבינוי ניתן למצוא [נהלים וטפסים](#) עדכניים.

בברכה

רמי סדיקלר

מנהל ענף מעקב, בקרה ותקציב חוק הנגישות
מנהל בינוי ופיתוח

אילנית שושני

מנהלת אגף בינוי ותקצוב
מנהל בינוי ופיתוח

העתקים:

- נאווה ניב, ממונה, אגף א' לחינוך מיוחד
- חגית אופק, מדריכה ארצית לאודיולוגיה חינוכית ונגישות, אגף א' לחינוך מיוחד

נספח 1: הנחיות לבחירת כיתה עבור תלמיד/ה עם מוגבלות בשמיעה

עדיפות 1

כיתה שהונגשה עד 5 שנים אחורה – יש לוודא תקינות מערכת ההגברה באמצעות הספק ממנו נרכשה המערכת (כל ספק שעומד בתנאי מפרט משה"ח התחייב לערוך בדיקה של המערכת אחת לשנה).

עדיפות 2

כיתה שהונגשה לפני 5 שנים או יותר – ניתן לבקש הרשאה לבדיקת יועץ אקוסטי והחלפת מערכת הגברה. אם הכיתה (על פי בדיקת היועץ) לא עומדת בתקן, יש להשלים את העבודות הנדרשות, עם השתתפות משה"ח במימון העבודות.

עדיפות 3

כיתה שלא הונגשה בעבר – יש לבחור את הכיתה בהתאם לשיקולים להלן ולבצע את העבודות הנדרשות. ניתן להגיש בקשה להרשאה מלאה כבעבר.

שיקולים בבחירת כיתה חדשה להנגשה:

פירוט החלל לגביו יש לתכנן התאמה אקוסטית:

- בבית ספר יש להנגיש את כיתה הלימוד.
- בגן יש להנגיש את החלל המרכזי וחדרי הספח בהם ניתן טיפול/הוראה פרטנית או מתבצעת פעילות לימודית/חברתית משמעותית.
- בחטיבה צעירה יש להנגיש בעדיפות ראשונה את החדר בו מתבצעת הפעילות הלימודית ובשאר התקציב את המרחב המרכזי.

שיקולים אקוסטיים:

- הרחק ככל האפשר ממקורות רעש קבועים (מגרש ספורט, שירותים, חדר מוזיקה וכיו"ב)
- אין לבחור להנגשה כיתה שקירותיה בנויים מגבס או שאינם מגיעים עד לגג, וכן אין לבחור כיתה מחולקת באמצעות מחיצות אקוסטיות. מבנה הכיתה צריך להיות סטנדרטי במידת האפשר (ללא תקרות משופעות, לא מקלט וכיו"ב)
- הכיתה נמצאת במבנה קבע ולא מבנה נייד (קרוואן וכד')
- קומה עליונה במידת האפשר, בכדי למנוע רעש הנובע מפעילות הכיתה שמעליה.

שיקולים חינוכיים:

1. התלמיד/ה עתיד/ה להישאר בכיתה למשך שלוש שנים ועל כן יש לבחור כיתה במיקום שיאפשר לשכבה כולה, במידת האפשר, להישאר באותו האזור בבית הספר.
2. כאשר מבוצעות עבודות הנגשה ביותר מכיתה אחת באותו בית ספר, יש לוודא שהכיתות אינן צמודות זו לזו ומפוזרות באופן מתאים בין האגפים/הקומות השונות. יש לשאוף להנגשת כיתה בכל אחת משכבות הלימוד בביה"ס, על פני הנגשת מספר כיתות באזור המיועד לשכבה אחת בלבד.

בכל התלבטות ניתן לפנות למרכז החינוכי טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים

האחראי על התלמיד/ה.

מדינת ישראל
משרד החינוך

טופס 1 – טופס בקשת הורים לפי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשע"ח 2018
(התוספת הראשונה תקנה 4 (א))

חלק א': כללי:

שם התלמיד/ה: .....

תאריך לידה: ..... מספר זהות: .....

שם ההורה: .....

מספר זהות של ההורה: .....

שם ההורה: .....

מספר זהות של ההורה: .....

כתובת: .....

מספרי טלפון, רגיל ונייד, להתקשרות עם הגורם המגיש את הבקשה: (הורה/ רושם אם

אינו הורה): .....

מספר פקסימילה של מגיש הבקשה: .....

כתובת דואר אלקטרוני של מגיש הבקשה: .....

אני מבקש הנגשה פרטנית לתלמיד / לאביו של התלמיד / לאימו של התלמיד (מחק את המיותר), שלו מגבלות בתחומים האלה הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך (יש לפרט את אופי המגבלות בכל תחום, והשלכותיהן על התפקוד במוסד החינוך):

.....

.....

.....

אני מצרף בזה מסמכים רפואיים ואחרים המעידים על אופי המגבלות של מי שמתבקשת בשבילו ההנגשה, הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך - פרט בתמצית את תוכנם של המסמכים המצורפים*:

.....

.....

.....

המבקש רשאי לציין בתמצית את סוג ההתאמות המבוקשות:

.....

.....

.....

פרט אם התלמיד/ההורה המבקש את ההנגשה מקבל התאמה בפועל או סיוע כספי לשם

מדינת ישראל
משרד החינוך

ביצוע התאמה מגורם אחר - יש לפרט את מהות הסיוע והיקפו, ולציין מיהו הגורם המסייע (משרד הבריאות, משרד הרווחה, משרד הכלכלה, משרד החינוך - דרך מערך החינוך המיוחד, תמיכה מסל שילוב או בדרך אחרת, הרשות המקומית, הביטוח הלאומי, עמותה פרטית או כל גוף אחר); אם כן - יש לצרף מסמכים המעידים על מהות הסיוע והיקפו:

.....
.....
.....

הערות נוספות, לשיקול דעתו של הגורם המבקש:

.....
.....
.....
.....

חתימת המבקש

תאריך

* הבהרה - אם אין די במסמכים המצורפים לצורך קבלת ההחלטה, יחזיר המנהל את הבקשה לרושם לצורך

השלמת מסמכים לפי תקנה (ד) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (נגישות פרטנית לתלמיד

ולהורה), התשע"ח 2018-, בתוך פירוט המסמכים הנדרשים והגורמים שמהם יש לקבל מסמכים אלה.

טופס 14 א'

המלצת המרכז החינוכי טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים (כו"ח) על צרכים הנובעים
מהמוגבלות

לכבוד הורי התלמיד/ה: _____ תאריך: _____

הנדון: הנגשה אקוסטית והמלצה על מערכת הגברה מתאימה

במסגרת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, ילדך/ילדתך ת"ז _____ ת"ל _____ מוכר/ת
לנו כתלמיד/ה עם מוגבלות בשמיעה וזכאי/ת להנגשות הבאות (יש לסמן את הסעיף המתאים לפי
מצב השמיעה והשיקום השמיעתי של התלמיד/ה):

א. התאמה אקוסטית:

זכאי/ת ללמוד בכיתה לימוד/גן שעבר התאמה אקוסטית בהתאם להוראות ת"י 2004 חלק 1
"אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים: במרחב למידה במבני קבע, קריטריונים דרישות תוכן וקווים
מנחים". אם הכיתה הונגשה חמש שנים או יותר לפני ילדת שנת הלימודים, ייבדק מצבה ובמידת
הצורך יבוצעו התאמות נוספות.

ב. תאורה:

זכאי/ת ללמוד בכיתה/גן עם תאורה חזקה ברחבי הכיתה/הגן, אשר תאיר את הלוח ואת פני
המורה/הגננת או מתורגמן אך לא תסנוור.

ג. הגברה סביבתית:

- א. ללא הגברה סביבתית בכיתה הלימוד.
 ב. מומלצת הגברה סביבתית על פי מפרט מעודכן 0620, סעיפים א-ג לפחות.
 ג. מומלצת הגברה סביבתית על פי מפרט מעודכן 0620, כלל הסעיפים.

מפרט מדויק למערכת ההגברה הנבחרת יועבר לרשות/בעלות האחראית על ביצוע ההנגשה.
בהמלצת קלינאי/ת התקשורת: _____

שם מלא _____ חתימה וחותמת

מסמך זה בתוקף לשנות הלימודים

בברכה,

נאוה ניב

חתימה וחותמת

מפקחת ארצית ממונה על

מנהלת המרכז החינוכי טיפולי

תלמידים עם מוגבלות חושים

ונגישות פרטנית

טופס זה יודפס עם לוגו המרכז החינוכי טיפולי מחוזי לתלמידים כו"ח ויהיה חתום על ידי מנהלת
המרכז וקלינאי תקשורת מהמרכז החינוכי טיפולי מחוזי לתלמידים כו"ח